

Huvudman

Kumla kommun
kommun@kumla.se

Beslut

Datum 2025-06-25

Dnr SI 2024:6360

Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kumlaby skola 7–9 i Kumla kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 24 februari 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Kumlaby skola 7–9 i Kumla kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande garanterad undervisningstid, frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero, anmälan vid uppgift om kränkande behandling, uppföljning av ordningsregler, användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning i undervisningen samt särskilt beaktande av resultaten på nationella prov vid betygssättning.

Skolinspektionen har den 24 februari 2025 beslutat att förelägga Kumla kommun att senast den 26 maj 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid, frånvaro, särskilt stöd, anmälan av uppgifter om kränkande behandling samt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning i undervisningen.

Kumla kommun har den 21 maj 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Kumla kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen under våren 2025 arbetat för att säkerställa att eleverna i största möjliga utsträckning ges den garanterade undervisningstiden. Skolan har säkerställt att lektioner

endast i enstaka fall, när alla andra möjligheter är uttömda, blir inställda. Antalet inställda lektioner har minskat genom de åtgärder som vidtagits.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att skolan sedan starten av vårterminen 2025 har arbetat och sett över organisationen dagligen för att säkerställa att lektioner i så liten utsträckning som möjligt ställs in. Skolan har även anställt fasta vikarier för att på ett bättre och enklare sätt se till att lektioner inte ställs in när ordinarie lärare är frånvarande. Inför läsåret 25/26 är det budgeterat för en "husvikarie".

Av redovisningen framgår därutöver att under vårterminen 2025 har 26 lektioner fördelat mellan samtliga klasser och ämnen inte varit möjliga att genomföra på grund av sjukdom eller vård av barn. Av dessa inträffade sju lektioner när kommunen hade datahaveri och vikarieanskaffare ej fick kännedom om frånvaron i tid för att bemanna med vikarie. Skolledning och administratör har i övriga fall sett över alla möjliga lösningar.

Huvudmannen har i samband med redovisningen även inkommit med statistik över inställd undervisningstid per ämne och klass.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar. (2 kap. 10 § skollagen)

Vidare framgår av skollagen att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Det framgår även att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan). (10 kap. 5 § skollagen)

Av skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1. Av bilaga 1 till skolförordningen framgår den minsta garanterade undervisningstiden i timmar per stadium och ämne. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. (9 kap. 3–4 §§ skolförordningen och bilaga 1 till skolförordningen)

I förarbeten till skollagen anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadiindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor. (prop. 2016/17:143, s. 17 och 19)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat följande.

Tillförordnad rektor samt nuvarande rektor har vid flera tillfällen under vårterminen 2025 arbetat med implementering av kommunens rutin kring problematisk frånvaro. Skolan har under våren arbetat för att komma till rätta med inställda lektioner som tidigare bidragit till ökad frånvaro.

Nuvarande rektor har även bland annat genomfört en utbildning i systemet där personal rapporterar in frånvaro samt genomfört möte med skolsocialt team gällande arbetet framåt för att minska elevers frånvaro.

Arbete har påbörjats för att systematiskt följa upp frånvaron inom arbetslaget kopplat till enhetens kalendarium. Planeringen ligger i att arbeta med perioder under läsåret där det är avsatt tid att tillsammans i arbetslaget följa upp och läsa av statistiken, samt tid till att rapportera in eventuell oro. Elevhälsan kommer sedan veckan efter enhetsträffarna gå igenom enheternas arbete, för att notera om det finns fortsatt oro och om elevhälsan behöver kopplas in i något ärende samt för att säkerställa att rutinen för anmälan följs.

Skolledningen har påbörjat analysarbetet av den omfattande frånvaro som tydligt framgår i till redovisningen bifogad sammanställning. Analysen kommer att resultera i insatser för att öka närvaron på lektioner.

Skolledningen kommer kontinuerligt att följa upp och utvärdera såväl frånvarostatistik som det nya systematiska arbetet med frånvaro som bedrivs på enheterna och av elevhälsan.

I samband med redovisningen har huvudmannen gett in en sammanställning över elevers frånvaro i procent med uppgift om frånvaroutredning har påbörjats eller om detta ansetts obehövligt. Vidare har exempel på utredningar gällande elevers frånvaro getts in.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 7 kap. 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det

inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att tillförordnad rektor den 7 januari och den 3 mars 2025 informerat samtlig personal under en kompetensutvecklingsdag om skyldigheten att anmäla en elevs behov av särskilt stöd till rektorn samt visat hur arbetsprocessen för att göra en anmälan ser ut.

Av redovisningen framgår vidare att rektorn ser till att även fortsatt regelbundet informera personal om skyldigheten att skyndsamt anmäla till rektorn om en elev befars inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Rektor säkerställer och följer kontinuerligt upp att personal anmäler via kommunens e-tjänst. I samband med publicering av ämnesomdömen avsattes tid för lärare att genomföra anmälan till rektorn vid behov. Detta arbetssätt kommer även framöver användas för att säkerställa att lärare skyndsamt anmäler till rektorn.

Av redovisningen framgår även att elevhälsan med ledning av rektorn har jämfört sammanställningar av inkomna anmälningar till rektorn med de elever som har F i betyg och elever som i ämnesomdömen bedömts riskera att inte uppnå betygskriterierna. Jämförelsen har påvisat att vidtagna åtgärder gett effekt. Inkomna anmälningar till rektorn stämmer överens med de elever som riskerar att inte nå målen.

Vidare anges i redovisningen att sedan Skolinspektionens tillsyn har specialpedagog preciserat förändrad undervisningstid per aktuellt ämne i de beslut om anpassad studiegång som rektorn fattar. Besluten dokumenteras numera korrekt, med precisering av förändrad undervisningstid per aktuellt ämne. Till redovisningen har bifogats exempel på beslut om anpassad studiegång.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår även att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan av uppgifter om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att tillförordnad rektor och nuvarande rektor har informerat all personal under kompetensutvecklingsdagar i januari samt mars 2025 om skyldigheten att anmäla till rektorn vid kännedom om att en elev anses ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det har även skett genomgångar av e-tjänsten som skolan använder vid flera tillfällen. Detta kommer även att ske framöver för att säkerställa att personalen vet hur de ska göra en anmälan.

Av redovisningen framgår vidare att anmälningar om kränkande behandling regelbundet kommer in samt att personal följer upp och utreder anmälan enligt skolans rutin.

Vidare framkommer i redovisningen att rektorn regelbundet följer upp hur många anmälningar som inkommer, från vilka klasser anmälningarna kommer och när anmälningarna inkommer. Utifrån detta gör rektorn analyser och sätter in lämpliga, och vid behov riktade, insatser.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen)

Av skollagen framgår även att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla det till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de angivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisningen**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av huvudmannens redovisning framgår att tillförordnad rektor den 7 januari 2025 samt under kompetensutvecklingsdagar i maj 2025 klargjorde för all personal att mobiltelefoner endast får användas enligt lärares instruktioner under undervisningen. Elever fick samma information vid vårterminens start. Kommunen införde i samband med årsskiftet mobilfri skola på samtliga skolenheter med årskurser 7–9. Skolan har köpt in mobilskåp som är noga uppmärkta med varje elevs namn. Skolledning har tillsammans med lärare arbetat med åtgärder för att komma till rätta med elever som inte lämnar ifrån sig mobiltelefoner. Exempelvis tas kontakt med vårdnadshavare.

I redovisningen framkommer vidare att utvärdering av vidtagna åtgärder visat att elever inte använder sina mobiltelefoner under lektionstid annat än när det är en instruktion från undervisande lärare.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får vid undervisning endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Åhman Lundberg

X Kajsa Holmqvist Risto

Föredragande

Signerat av: Kajsa Holmqvist Risto